

Handwritten signature

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра хірургії з післядипломною освітою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯКІВСЬКИЙ

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІКЛІНІЧНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ «ХІРУРГІЯ: ГРУДНА, СЕРЦЕВА, ЕНДОКРИННА ХІРУРГІЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року) та освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності І 2 «Медицина» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 26 червня 2025 року)

Розробники:

Розробники: д.мед.н., проф. Грубнік В. В., д.мед.н., проф. Четверіков С. Г.,
к.мед.н., доц. Крижанівський В. В., к.мед.н., доц. Поляк С. Д. ас. Рябоконт А. М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хірургії з післядипломною освітою
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри

Володимир ГРУБНІК

Погоджено із гарантом ОПП

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з хірургічних дисципліни ОНМедУ
Протокол №1 від 28.08.2025 р.

Голова комісії

Василь МІЩЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика практики
Загальна кількість: Кредитів: 1,0 Годин: 30	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 222 «Медицина» Рівень вищої освіти другий (магістерський) «Виробнича поліклінічна лікарська практика»	<i>Денна форма навчання</i>
		<i>Обов'язкова освітня компонента</i>
		<i>Рік підготовки: 5</i>
		<i>Семестри IX - X</i>
		<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські (0 год.)</i>
		<i>Практичні (18 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (12 год.)</i>
		<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>
	<i>Форма підсумкового контролю – К ПІ</i>	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти практичних навичок, одержаних при вивченні основних клінічних та теоретичних дисциплін та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах, а також ознайомлення з роботою медичного персоналу всіх ланок в умовах майбутньої діяльності на базах лікувально-профілактичних закладів.

Завдання:

1. Удосконалення вмінь та навичок в роботі медичних працівників всіх ланок в медичних закладах хірургічного профілю.

Процес проходження практики спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальних (СК):

СК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

СК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

СК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

СК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

СК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

СК7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

СК8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

СК9. Здатність до проведення санітарно-евакуаційних заходів.

СК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

СК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідності, включаючи систему раннього втручання.

СК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

СК14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

СК16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

СК26. Здатність визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.

ПРН4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН8. Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН15. Організувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.

ПРН17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН30. Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду (діти, вагітні, працівники, професії яких передбачають обов'язковий диспансерний огляд).

ПРН31. Визначати тактику ведення осіб, хворих на хронічні інфекційні хвороби, що підлягають диспансерному нагляду.

У результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Основи організації хірургічної допомоги населенню України.
- Основні функціональні обов'язки медичних працівників всіх ланок.
- Структуру та функції хірургічного стаціонару.
- Структуру та функції поліклініки.
- Морально-деонтологічні принципи медичного працівника та принципи фахової субординації
- Правила заповнення медичної документації в різних підрозділах медичних закладів.
- Принципи діагностування, лікування, реабілітації і профілактики захворювань в галузі хірургії.
- Надання екстреної допомоги при невідкладних станах.
- Організацію проведення лікувально-евакуаційних заходів.

Вміти:

- Володіти навичками комунікації та клінічного обстеження пацієнта. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати (перелік 4).
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (перелік 1).
- Встановлювати попередній діагноз, здійснювати диференціальну діагностику та визначати клінічний діагноз захворювання (перелік 2).
- Визначати принципи лікування захворювань, необхідний режим праці та відпочинку, характеру харчування (перелік 2).
- Діагностувати невідкладні стани (перелік 3).
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах (перелік 3).
- Виконувати медичні маніпуляції (за переліком 5).
- Вести медичну документацію.
- Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
- Планувати та проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи.
-

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Тема 1. Рани. Визначення. Класифікація. Стадії ранового процесу. Класифікація гнійної інфекції м'яких тканин. Принципи лікування гнійних ран. Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, їх діагностика та лікування в умовах поліклініки. Гнійні запалення клітковинних просторів. Особливості перебігу і принципи лікування гнійної інфекції м'яких тканин обличчя. Особливості клініки та лікування запальних процесів у хворих, що страждають на цукровий діабет. Методи хірургічних операцій та дренивання гнійних порожнин в умовах поліклініки. Профілактика запальних захворювань м'яких тканин.

Тема 2. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження. Класифікація опіків. Етіологія опікових травм, значення сприяючих факторів. Механізм місцевих і загальних змін в організмі при опіках, в тому числі хімічних і електричних травм. Діагностика і лікування різних періодів опікової хвороби. Коефіцієнт Франка і його використання. Значення визначення площі опіку. Ускладнення опікової хвороби, її лікування, профілактика. Класифікація відмороження та загального замерзання. Клініка та діагностика відмороження. Надання першої допомоги при відмороженні та замерзанні. Місцеве та загальне лікування відмороження і замерзання. Особливості електротравми (клініка, діагностика, перебіг, надання першої допомоги, лікування).

Тема 3. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин. Фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангоїт, лімфаденіт, парапроктит. Етіологія, патогенез, діагностика. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки.

Тема 4. Некрози. Гангрени. Виразки. Свищі. Етіологія, патогенез. Класифікація, Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки.

Тема 5. Гостра анаеробна (клостридіальна і неклостридіальна) інфекція. Етіологія, патогенез, діагностика. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Спеціальні методи дослідження. Методи консервативного та хірургічного лікування в умовах поліклініки.

4. СТРУКТУРА ПРАКТИКИ

Тема	Усього	Практичні заняття	СРЗ
Тема 1. Рани. Визначення. Класифікація. Рановий процес. Лікування.	6	4	2
Тема 2. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження.	6	4	2
Тема 3. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангоїт, лімфаденіт, парапроктит.	6	4	2
Тема 4. Некрози. Гангрени. Виразки. Свищі. Класифікація, визначення, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	6	4	2
Тема 5. Гостра анаеробна (клостридіальна і неклостридіальна) інфекція: емфізематозна, набряково-токсична, флегмонозна, гнилісна. Класифікація, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	4	2	2
Підготовка до КПП	2	-	2
Усього годин	30	18	12

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Лекції не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кіл-ть годин
1	Практичне заняття 1-2. Рани. Визначення. Класифікація. Рановий процес. Лікування	4
2	Практичні заняття 3-4. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження.	4
3	Практичні заняття 5-6. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангоїт, лімфаденіт, парапроктит.	4
4	Практичне заняття 7-8. Некрози. Гангрени. Виразки. Свищі. Класифікація, визначення, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	4
5	Практичне заняття 9. Гостра анаеробна (кlostридіальна і некlostридіальна) інфекція: емфізематозна, набряково-токсична, флегмонозна, гнилісна. Класифікація, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	2
	Усього годин	18

6. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

№	Назва теми / види завдань	К-ть годин
1	Підготовка до практичного заняття 1-2. Рани. Визначення. Класифікація. Рановий процес. Лікування	2
2	Підготовка до практичних занять 3-4. Опіки, електротравма, променеві ураження, відмороження.	2
3	Підготовка до практичних занять 5-6. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, мастит, бешиха, лімфангоїт, лімфаденіт, парапроктит.	2
4	Підготовка до практичних занять 7-8. Некрози. Гангрени. Виразки. Свищі. Класифікація, визначення, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	2
5	Підготовка до практичного заняття 9. Гостра анаеробна (кlostридіальна і некlostридіальна) інфекція: емфізематозна, набряково-токсична, флегмонозна, гнилісна. Класифікація, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, лікування.	2
6	Підготовка до КП	2
	Усього годин	12

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнтів, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах, безпосередня робота з пацієнтом.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, оформлення звітних документів і щоденника практики.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ (У Т.Ч. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ)

Поточний контроль: опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: КПП.

Оцінювання поточної діяльності на практичному занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
  - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
  - оцінювання: максимально – 5, мінімально – 3, незадовільно – 2
- Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
  - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
  - оцінювання: максимально – 5, мінімально – 3, незадовільно – 2
- Оцінювання роботи із пацієнтами з теми заняття:
  - методи: комунікативні навички спілкування з пацієнтом та його близькими; правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень; дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу; обґрунтування клінічного діагнозу; складання плану лікування
  - оцінювання: максимально – 5, мінімально – 3, незадовільно – 2

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички. Відмінно інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички. Добре інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під та інтерпретує данні клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички.

Здобувач допускається до КПП за умови виконання вимог наскрізної робочої програми практики та в разі, якщо за поточну діяльність він отримав не менше 3,00 балів.

Оцінювання результатів практики здобувачів під час підсумкового контролю – комплексного практичного іспиту(КПІ).

Методика проведення підсумкового контролю у формі КПІ є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм. Кількість практичних навичок, які виносяться на КПІ, відповідає кількості профілів виробничої практики на відповідному курсі за відповідною ОПП .

Оцінювання здобувача проводиться за чек-листом. Під час КПІ, здобувач отримує білет, а екзаменатори використовують чек - лист до відповідного білету з еталонними відповідями та визначають, які обов'язкові складові відповіді було виконано або не виконано здобувачем.

Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна кількість балів. Питома вага (кількість балів) кожного пункту може бути різною - залежно від кількості пунктів та складності виконання конкретного пункту. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним. При формуванні пунктів чек-листу повинні бути виключені двоякість розуміння.

. При виконанні здобувачем певних дій, він може отримати "мінус бали", а саме:

№	Критерій оцінювання	Бал
1.	Нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
2.	Друга нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
3.	Третя нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	-5
4.	Четверта нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
5.	Більше 4-х нерегламентованих дій	- 20
6.	Небезпечна дія (яка неминуче приведе до погіршення стану пацієнта)	- 20
7.	Неприпустима поведінка	- 20
8.	Пошкодження симуляційного обладнання або інвентаря	- 20

Максимальна оцінка за виконання завдання на одній станції становить 100 балів. КПІ вважається складеним, якщо здобувач набрав не менше 60% від максимальної кількості балів на кожній станції.

. Загальна оцінка за КПІ складається як середньо арифметична всіх отриманих оцінок за всі профілі.КПІ проводиться в Навчально-виробничому комплексі інноваційних технологій навчання, інформатизації та внутрішнього моніторингу якості освіти Університету в період екзаменаційних сесій наприкінці семестру (осіннього та весняного) згідно з розкладом.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Робочі програми практики
- Силабуси
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання
- Сценарії рольових ігор (за необхідністю)
- Клінічні сценарії (за необхідністю)
- Електронний банк тестових завдань

11. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО КП.

1. Декомпресійна плевральна пункція при пневмотораксі в умовах лікарні.
2. Виконання функціональної проби Броуди-Троянова- Тренделенбурга на виявлення неспроможності клапанів поверхневих вен, неспроможності клапанів перфорантних вен нижніх кінцівок .
3. Виконання функціональної маршевої проби (проба Дельбе-Пертеса) на виявлення прохідності глибоких вен нижніх кінцівок.

4. Виконання функціональної проби Опеля при облітеруючому атеросклерозі судин нижніх кінцівок
5. Виконання місцевої провідникової та інфільтраційної новокаїнової анестезії.
6. Виконання накладення джгута при ушкодженнях магістральних артерій та вен кінцівок
7. Тампонади рани за Мікулічем.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Півторак В. І., Кобзар О.Б. Клінічна анатомія та оперативна хірургія: підручник для ВМНЗ III—IV р.а.: Том 1, 2021
2. Березницький Я. С. Хірургія: підручник для ВМНЗ IV р.а.: Рекомендовано вч. Радою ДЗ “Дніпропетровська медична академія МОЗ України, 2020. 528 с.
3. Хірургія: навч. посіб. / Грубник В.В., Ковальчук Л.Я., 2020. 544 с.
4. Кондратенко П.Г., Русін В.І. Хірургія: підручник для ВМНЗ III—IV р.а.: Том 1. Рекомендовано вч. радою Донецького нац. мед.ун-ту, 2019. 704 с.
5. Сабадишин Р. О., Рижковський В. О. Хірургія. Спеціальна хірургія: підручник для ВМНЗ I—III р.а.: Том 2. Рекомендовано науково-метод. радою Рівненськ. держ. баз. мед. коледжу, 2018. 608 с.

Додаткова

1. Загальна хірургія: базовий підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації] / за ред. М. Д. Желіби, С. Д. Хімича ; М. Д. Желіба, С. Д. Хімич, І. Д. Герич та ін. - 2-ге вид., випр. Київ: Медицина, 2016. 448 с.
2. Оперативна хірургія та топографічна анатомія : [підручник для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації] / за ред. М. П. Ковальського ; Ю. Т. Ахтемійчук, Ю. М. Вовк, С. В. Дорошенко та ін. - 3-тє вид., випр. Київ: Медицина, 2016. 503 с.
3. Хірургічні хвороби: підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид., випр. Затверджено МОН / За ред. П.Д. Фоміна, Я.С. Березницького. Київ, 2017. 408 с.

13. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <http://medforum.in.ua/partners-> Асоціація хірургів України
9. <http://endoscopy.com.ua/> - Асоціація ендоскопічних хірургів України
10. <http://thoracic-surgery.com.ua/> - Асоціація торакальних хірургів України
11. <http://youcontrol.com.ua/> - Асоціація судинних хірургів України